

MYTER OM ÅTERVINNING

När någon hävdar att återvinning inte gör någon skillnad är det bra att ha svar på tal. Vi har sammanställt de vanligaste myterna.

Förpackningarna behöver rengöras noggrant

Det räcker med att tömma förpackningarna och se till att de är fria från matrester. De behöver inte vara rengjorda. Skälet till att förpackningarna ska vara tömda är dels en hygienfråga och dels att det kan påverka återvinningen eftersom den automatiska sorteringsprocessen för vissa materialslag sorterar förpackningarna efter vikt.

Mjolk-, fil- och juiceförpackningar går inte att återvinna eftersom de består av flera olika material

Många färskvaruförpackningar består av kartong, en plasthinna på insidan och ibland en plastkork längst upp. Plasthinnan skiljs åt från kartongen i återvinningsprocessen. Förpackningen ska därför sorteras som pappersförpackning, medan den löstagbara plastkorken hör hemma hos de andra plastförpackningarna. Generellt gäller samma sak för alla förpackningar som består av flera sammansatta material. De ska sorteras efter det viktmässigt dominerande materialslaget. En enkel tumregel är att man aldrig ska behöva använda ett verktyg för att separera två material åt.

Energiåtgången för att transportera förpackningarna och tidningarna äter upp miljönyttan med återvinningen

Den miljöbelastning som uppstår av transporter motiveras mångfalt av de miljövinster som uppnås. I regeringsutredningen "Resurs i retur" SOU 2001:102 konstaterades att återvinning av förpackningar är miljömässigt bra, det sparas både energi och material. Slutsatserna grundas på sju olika livscykelanalyser som genomfördes 1998-2001. I samma regeringsutredning konstaterades även att återvinning av tidningar är miljömässigt bra, slutsatserna grundas på tre olika forskningsrapporter genomförda 1999-2001.

Mitt bidrag till återvinningen är så litet att det inte spelar någon roll

Några exempel på vilken nytta återvinning ger om vi gör det tillsammans: Om vi skulle lämna alla metallkapsyler till återvinning, skulle det gå att tillverka 2 200 nya bilkarosser varje år. Om alla svenska hushåll återvann ytterligare en

plastförpackning till i månaden skulle koldioxidutsläppen kunna minska med 3 600 ton, vilket motsvarar utsläppen från cirka 1 200 bensindrivna bilar varje år, eller oljeuppvärmning av 675 medelstora villor.

Det är ingen idé att sortera, allt blandas ju ändå bara ihop

Inget av det som läggs i behållarna på återvinningsstationerna blandas ihop, utan allt skickas till återvinning eller energiutvinning. De entreprenörer som har i uppdrag att samla in förpackningar och tidningar får sin ersättning för materialet när de har lämnat ifrån sig det till de platser [materialbolagen/FTI](#) anvisat. Kravet för att de ska få betalt är att förpackningarna och tidningarna är sorterade och håller en viss kvalitet. Skulle materialet vara ihopblandat tas det inte emot och entreprenören tvingas åka till soptippen med förpackningarna. Där skulle de behöva betala deponiavgift för att få lämna materialet. Det vore ingen god affär.

Soporna sorteras i efterhand, så jag kan lika gärna slänga allt i sopnedkastet

Om du slänger dina förpackningar i soppåsen eldas de upp och återvinns alltså inte. Att elda upp sopor och förpackningar genererar värme eller el som kan användas för till exempel uppvärmning av bostäder, men det är betydligt mer resurseffektivt och bra för miljön att göra nya produkter av gamla förpackningar. Det går att återvinna i stort sett alla förpackningar av plast, papper, metall och glas samt tidningar till nya produkter.

Återvinning av plast ger till exempel lägre miljöbelastning än att tillverka produkter av ny olja. Att slänga allt i brännbart ger energi bara en enda gång. Källsortering och återvinning av förpackningar och tidningar ger utökade möjligheter till resursutnyttjande under en längre tid. Det är först när materialet inte längre är möjligt att återvinna, som det går till förbränning.

Det är ingen vits att sortera färgat och ofärgat glas, lastbilen lägger ändå allt tillsammans

Det kan se ut som om allt blandas ihop, men de lastbilar som hämtar glasförpackningarna och flaskorna har två fack på flaket, ett för färgat och ett för ofärgat. Glas kan återvinnas obegränsat antal gånger utan att kvaliteten försämras. Då sparas råvaror som sand, soda och kalk – råvaror som finns i begränsad mängd. Det går även åt mindre energi för att återvinna glas än att göra nytt. Återvunnet glas minskar koldioxidutsläppen med 41 procent jämfört med råvara som används för första gången.

Aluminium och stål finns i stora mängder och kan knappast betraktas som ändliga resurser och motivera återvinning

Miljövinsten av att återvinna aluminium och stål består framför allt av att man sparar stora mängder energi om man återanvänder gammalt material, jämfört med att tillverka nytt. Vid återvinning av aluminium förbrukas endast 5 procent jämfört med den energi som går åt vid ny tillverkning. Motsvarande siffra för stål är 25 procent. Både aluminium och stål går dessutom att återvinna hur många gånger som helst utan att kvaliteten försämras.

I Sverige finns gott om skog, därför behöver vi inte återvinna pappersförpackningar och tidningar

Det är både billigare och mer energieffektivt att återvinna pappersförpackningar än att göra nytt papper av ny råvara.